

*Волошук В. І.,
кандидат філологічних наук, доцент,
професор кафедри теорії та практики перекладу
Національного університету «Запорізька політехніка»*

ВИКОРИСТАННЯ РИТОРИЧНИХ ФІГУР ТА ТРОПІВ У НІМЕЦЬКОМУ ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ

Анотація. В даній статті розглядається політичний дискурс крізь призму його риторичного впливу. Адже саме володіннями засобами риторики допомагає досягти політикам своєї мети. Оскільки політичний дискурс є ідеологічним, то основна його мета персуазивна – переконання і спонукання до дії. Політичні сили формують суспільні громадські думки. Для досягнення цієї мети політики використовують як вербальні так і невербальні засоби (міміка, жести, символи). Успішні політики використовують всі три риторичні засоби переконання: етос, логос і пафос, тобто апелюють до авторитету, емоцій та логіки.

Щоб справити враження на аудиторію мовець повинен не лише володіти професійною термінологією, але й вмінати прикрашати свою промову риторичними засобами – різними риторичними фігурами та тропами. Всі вони є емоційним відхиленням від нейтральної норми, що стимулюють увагу слухача та підвищують і підтримують напругу промови.

В політичних промовах на семантичному рівні в основному фігурують емоційно нейтральні терміни. Найуживанішими групами політичних термінів є наступні: адміністративно-політична лексика, куди входить: номенклатурне найменування осіб, посад, статусів, назви відомств, органів, установ, територій, найменування політичних партій, рухів; номінації державно-територіального устрою, знаків і символів країни, форм державної влади, форм правління та політичні режими; назви етнічних спільнот.

Серед тропів активно використовують в політичних промовах метафору та метонімію, часто з іронічною метою. На синтаксичному рівні арсенал риторичних фігур багатше. В промовах німецьких політиків можна зустріти різні види повторів: анафору, епіфору, граматичний паралелізм, також пролепсис та полісиндетичні речення. Через те, що в німецькій мові усталений порядок слів, різноманітні інверсії та порушення порядку слів є конотативно-емоційним додаванням. Риторичні питання немов діалогізують монологічне мовлення, звертаються до аудиторії, хоча і не потребують відповіді.

Ключові слова: риторичний дискурс, персуазивна мета, логос, етос, пафос, риторичні фігури, тропи, повтор, інверсія, риторичне запитання.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. В 20–21 столітті серед політиків зріс інтерес до риторики як науки, оскільки володіння риторичними методами і засобами не лише вчить правильно побудувати промову, але й привернути увагу аудиторії, переконати її у своїй точці зору. Інформація стала усвідомлюватися як ресурс, а не просто додаткове вміння гарно говорити. Стала цілком зрозуміла роль мовних

технологій в житті суспільства і у досягненні своїх політичних цілей. Політична комунікація більше за інші суспільні галузі направлена на масову аудиторію і часто є полемічною і емоційно забарвленою. Саме знання риторики і її засобів робить промову політика вдалою, або провальною.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням політичного дискурсу (хоча тоді його так не називали) займалися ще античні риторичні Платона, Арістотеля, Цицерона, у своїх працях, присвячених силі впливу промови на натовп. О. Алексієвцев наголошує, що пізніше «активно вивчалися різноманітні аспекти риторичної майстерності політичних лідерів, а причини переконливості президентських виступів віднаходили у фонетичних та ритмічних особливостях, відкритості, простоті, образності та інших якостях мовлення» [1, с. 248].

Серед більш сучасних дослідників політичного дискурсу слід виділити Дж. Лакофа, Е. Лакло, Д. Бенкса, Т. ван Дейка та інших. Серед вітчизняних науковців проблему політичного дискурсу вивчають Г. Почепцов, І. Клименко, Н. Нагорна, М. Вінтонів, А. Чудинов, О. Шейгал, Н. Кондратенко, Л. Стрій та інші.

Мета даної статті – відібрати найуживаніші риторичні фігури в промовах сучасних німецьких політиків та проаналізувати їх персуазивний вплив на аудиторію. Матеріалом послуговували багаточленні промови провідних німецьких політиків: А. Меркель, Ф. В. Штайнмайєра, О. Шольца, Й. Гаука, Х. Келера, С. Вагенкнехт, А. Вайдель ті інших із політичних сайтів німецьких міністерства і уряду та з політичних колонок німецької преси: “Frankfurter Allgemeine Zeitung”, “Die Welt”, “der Tagesspiegel”, “Focus”.

Виклад основного матеріалу дослідження. Вчені по різному тлумачать саме поняття політичного дискурсу. Одне з влучних його означень дав Н. Баранов: «Політичний дискурс – це сукупність «усіх мовленнєвих актів, які використовують у політичних дискусіях, а також правил публічної політики, освячених традицією та перевірених досвідом» [2, с. 6].

Ю. Сорокін трактує політичний дискурс через його співвідношення з ідеологічним дискурсом: «Політичний дискурс є різновидом – видовим – ідеологічного дискурсу. Відмінність полягає в тому, що політичний дискурс є експліцитно прагматичним, а ідеологічний – імпліцитно прагматичним» [3, с. 57]. Дослідниця І. Клименко визначає політичний дискурс як «складне комунікативне явище, метою якого є боротьба за владу способом формування суспільної думки, яке вміщує текст як вербалізований результат мовлення, контекст – ситуативний і соціокультурний, а також спеціальні мовні засоби, які відповідають меті та завданням дискурсу» [4, с. 185].

Головне призначення політичного дискурсу полягає в переконанні та спонуканні до дії адресатів. Це ефективний спосіб управління поточними реформами, що дозволяє точно, своєчасно передбачити тенденції в країні. Однак такий спосіб управління реалізується за допомогою мовних засобів, оформлених у текст. Дослідниця Л. Славова виділяє такі функції політичного дискурсу: «функцію соціального контролю, функції легітимізації та відтворення влади, орієнтаційну функцію, функції соціальної солідаризації, агональну функцію» [5, с. 53].

Політичний дискурс розглядається дослідниками в двох значеннях: вузькому і широкому. У широкому сенсі він включає такі форми спілкування, в яких до сфери політики відноситься хоча б одна зі складових: суб'єкт, адресат або зміст повідомлення. У вузькому сенсі політичний дискурс – це різновид дискурсу, метою якого є завоювання, збереження і здійснення політичної влади.

І хоча політична комунікація направлена на масового користувача, але мова політиків як правило свідчить про високий рівень мовця, відповідний його позиційній ролі. Оскільки головною метою мовлення політиків є персуазивна, то для її досягнення політики іноді хочуть приховати, завуалювати, збільшити або зменшити інформативний потік задля кращого впливу на свідомість адресата. Для цього вони використовують різні риторичні фігури та тропи, такі як метафоризація, метонімізація, гіперболізація, номіналізація, риторичні запитання, інверсії, еліпси тощо.

Потрібно відмітити, що в політичному дискурсі присутні вербальні і невербальні засоби впливу. З огляду на риторичний аспект при розгляді невербальних засобів мова йде про жести та міміку оратора, його поведінку та оцінку аудиторії, до якої він звертається. Оскільки головна мета політичної промови переконання, то не можна бути успішним політичним оратором, не використовуючи три засоби переконання, про які говорив ще Арістотель: етос, логос і пафос. Потрібно правильно оцінити аудиторію. Щоб правильно сформулювати аргументи і персуазувати, потрібно не лише знати свою мету, але й те, кого ви хочете переконати. Тоді мовець правильно зможе використати три засоби переконання, апелюючи до авторитету, емоцій та логіки. Типовим прикладом *emосу* слугує початок промови А. Меркель: **“Zu Beginn drei Eindrücke, drei Erfahrungen: Die erste spielt im Herbst 1989. Die Mauer ist gefallen, ich habe Lust bekommen, Politik zu machen. – Raus aus dem alten Beruf an der Akademie der Wissenschaften, rein ins Ungewisse, ins völlig Neue”** [6]. Перша половина промови повністю апелює до її власного досвіду та авторитету. Описуючи не лише професійний шлях, але й емоційний стан вона наближує себе до аудиторії сучасників.

Мовною ознакою пафосу можуть бути як емоційно забарвлена лексика так і синтаксичні засоби, такі як інверсії чи риторичні запитання. Прикладом може слугувати промова С. Вагенкнехт. В цьому виступі політична діячка окрім часток, розмовних слів та запозичень дуже часто використовує риторичні запитання як засіб *пафосу*, починаючи з назви і далі по тексту: **“Müssen wir im Herbst also mit neuen Maßnahmen wie 2G oder 3G rechnen? Was haben die ganzen Lockdowns und Schulschließungen, unter denen viele Menschen sehr gelitten haben, eigentlich gebracht?”** [7].

До *логосу* дуже часто звертаються члени кабінету уряду: **“Bis 2030 sollen der Anteil erneuerbarer Energien**

am Bruttostromverbrauch auf mindestens 80 Prozent steigen. Deutschland macht sich damit unabhängiger von fossilen Energieimporten” [8]. В даному прикладі наведені міністром статистичні дані апелюють до логосу тобто до логіки.

Щоб справити враження на аудиторію мовець повинен не лише володіти поширеним словниковим складом, професійною термінологією, але й вміти прикрашати свою промову завдяки риторичним засобам. В даному дослідженні ми не ставили собі за мету розмежувати поняття фігури і тропи. Спільним для риторичних фігур і тропів є те що вони є відхиленням від нейтральної норми. І тому вони завжди несуть оцінно-емоційне навантаження. Е. Лотко, поділяє риторичні фігури на ораторські засоби впливу (стимулюють увагу слухача), емоційні ораторські засоби (спонтанні), ораторські засоби заміщення (є типовими для політичної промови), ораторські засоби кульмінації (підвищують і підтримують напругу промови) та оздоблювальні ораторські засоби (актуалізуються в ораторському тексті) [9, с. 98].

Для риторики політичного дискурсу на семантичному рівні визначним є використання нейтральних лексем. Оскільки промови політиків насичені політичними термінами, а вони не допускають емоційної оцінки. Проведений аналіз дозволяє зробити висновок, що найуживанішими групами політичних термінів в промовах сучасних німецьких політичних діячів є наступні: адміністративно-політична лексика, куди входить: номенклатурне найменування осіб, посад, статусів, назви відомств, органів, установ, територій, найменування політичних партій, рухів; номінації державно-територіального устрою, знаків і символів країни, форм державної влади, форм правління та політичні режими; культурологічні ті соціологічні терміни, що позначають реалії, які мають велику суспільну значимість; та назви етнічних спільнот і станів. Наприклад: **“Auch die Mitglieder des Bundeskabinetts sind verpflichtet, die Geschäfte auf Ersuchen der Bundeskanzlerin oder des Bundespräsidenten weiterzuführen”** [10]. Перерахування державних органів і посад справляє більше враження на аудиторію, викликаючи довіру до державних службовців.

Для промов всіх німецьких політиків останніх десятиріч, як провладних так і опозиційних, типовим займенником, що поєднує їх з аудиторією виборців є займенник “wir”: **“Wir brauchen mehr Fortschritt bei der Digitalisierung”** (О. Шольц) [11]. Або **“In meinem Video der Woche ziehe ich eine Bilanz der Corona-Politik, schau auf die Zustände in den Krankenhäusern, in denen nach wie vor erbittert für mehr Personal und bessere Arbeitsbedingungen gekämpft wird, und zeige auf, warum wir im kommenden Herbst und Winter nicht schon wieder Freiheitseinschränkungen und Demonstrationsverbote hinnehmen dürfen.”** (А. Меркель) [10]. Обидва політики асоціюють себе через узагальнюючий займенник “wir” з народом і його прагненнями.

Але існують і стійкі лексичні одиниці, словникове значення яких змінюється у контексті і набуває додаткового конотативного змісту. Так німецька політика із задоволенням використовують тропи в промовах, і перш за все метафору та метонімію: **“Die Coronavirus-Pandemie hat unsere Welt auf den Kopf gestellt”** [10]. Ця яскрава метафора з промови А. Меркель від 27.05.2020 підкреслює, що звичний порядок речей був порушений пандемією, була активно сприйнята аудиторією. Адже життя кожного змінилось. І дещо грубувате формулювання

знайде відгук у серці кожного адресата. Політична метафора відтворює суспільну реальність більш яскраво, проте майже завжди є суто декларативним елементом промови.

Опозиційні політики часто звертаються до іронії, критикуючи партію влади. Тропи відмінно підходять для висловлення іронії: *“Dabei braucht das Land gerade jetzt eine ruhige Hand – und besser zwei Bundeskanzler als gar keinen”* [12]. Використана А. Вайдель метонімія на заміщення назви дії вказівкою на знаряддя, яким вона була здійснена, а саме «твердою рукою» допомагає іронічно принизливому негативному займеннику *“keinen”* по відношенню до федерального канцлера. Що й було метою представниці опозиційної партії.

Окрім метафори і метонімії улюбленими тропами німецьких політиків є також епітет, гіпербола, порівняння і меншою мірою оксиморон. *“Die Regierung treffe keine Entscheidung wie eine PR-Abteilung...”* [13]. Це порівняння в промові О. Шольца видає роздратування мовця та підвищує важливість рішень уряду перед аудиторією, відмежовуючи їх від самопіару.

Проте риторичні фігури найчастіше утворюються на синтаксичному рівні промов. В промовах німецьких політиків можна зустріти різні види повторів: анафора, епіфора, граматичний паралелізм тощо. *“Die junge Generation soll in Frieden und Sicherheit leben können – so wie meine und Ihre Generationen das bis vor kurzem für selbstverständlich gehalten hatten”* [14]. Даний тавтологічний повтор у промові Б. Басс не лише поєднує два покоління, а нагадує про відвічні цінності, що важливі незалежно від віку, міста і часу проживання. Повторюються не лише слова а майже цілі речення цілком, як в промові федерального президента. В. Штайнмайєра: *“Deshalb unterstützen wir die Ukraine – und deshalb wissen wir: Es hat einen Grund, warum die Nato hier ist. Es hat einen Grund, warum Sie hier sind!”* [15]. Президент повторює речення повністю, лише замінивши іменник займенником «вони». Подібний рефрен направлений на те щоб довести аудиторії важливість цієї присутності, переконати, що іншого й бути не може. Крім того в цьому реченні використаний і граматичний повтор – конструкція з сполучником *“deshalb”*. Подібне явище, відоме як граматичний паралелізм, полегшує сприйняття і робить промову доступнішою. В цій промові є також слово лейтмотив *“Unterstützung”*. Політик намагається переконати в наданні підтримки не лише свою німецьку аудиторію, але і союзників і українців цим лейтмотивом.

Олаф Шольц взагалі перетворює повтори в лейтмотивні ланцюжки. Так у промові від 18 липня 2022 року слово *“Klimaschutz”* пролунало 12 разів, не рахуючи словосполучень іменника з дієсловом. Цей лейтмотив не дає забути слухачам важливість кліматичних проблем і тематику виступу політика. А також створює враження що ці проблеми дуже турбують мовця.

До своєрідного виду повторів можна віднести і полісиндетонні речення зі сполучником *“und”*. *“...Und Deutschland, bereits heute zweitgrößter Geber der globalen Impfkampagne, und wird weiterhin seinen Beitrag leisten. Und im Rahmen unseres derzeitigen G7-Vorsitzes werden wir...”* [16]. Сполучник *“und”* не лише робить мовлення О. Шольца більш уповільненим та структурованим. Часто канцлер ставить цей сполучник і на початку речення. Це ріднить подібну синтаксичну структуру з написанням Біблії, яку майже кожен німець читав принаймні частково і це теж викликає додаткову довіру до оратора.

Сурядні речення-полісиндетони типові також в промовах А. Меркель: *“So muss es auch bei der Braunkohle sein: erst fragen, was aus der Region wird, dann aussteigen, und nicht erst Aussteigedaten festlegen und sich dann überlegen, was aus den Menschen wird”* [10]. Перерахування дієслів зі сполучником *“und”* створює мовну динаміку і ритм промови, підкреслюючи значення кожного дієслова.

Пов'язана з повторами і риторична фігура пролепсис (використання іменника і займенника що його заміняє): *“Die Verhandlungen waren extrem schwierig und sie waren auch extrem lang”* [10]. В даному випадку А. Меркель додає емоційної градації, підкреслюючи важливість проведених перемовин.

Через те, що в німецькій мові усталений порядок слів в реченні різноманітні інверсії та порушення порядку слів без сумніву є конотативно-емоційним додаванням. Винесення за рамкову конструкцію (так звана «позарамкова позиція») часто обумовлені намаганням привернути увагу до винесеного. Такі інверсії можуть використовуватися з різними членами речення в навіть його частинами. Наприклад: *“Noch in der vergangenen Legislaturperiode wir haben das Onlinezugangsgesetz verabschiedet”* – *це в минулому законодавчому періоді ми видали закон про онлайн доступ* [10]. Потрібно відмітити, що в українській мові інверсивний ефект пропадає, оскільки в ній чіткий порядок слів в реченні не є обов'язковим. В німецькому ж тексті незвичний порядок одразу привертає увагу аудиторії до того, що хоче донести політик.

Вище вже зазначалося, що політична промова покликана привернути увагу, зацікавити адресатів та підштовхнути їх до певних дій чи думки. Чи на найкраще цю мету втілюють риторичні запитання. Це питання, які ставляться з метою узагальнення очевидної думки і не потребують відповіді. Вони не лише породжують зацікавленість предметом промови. Риторичні питання немов би діалогізують монологічне мовлення.

Цікавим є той факт що риторичними питаннями більш користуються в Німеччині опозиційні політики. Це одна з улюблених риторичних фігур С. Вагенкнехт: *“Frieren für die Freiheit?”* або *“Attacke auf Attac – was sind eigentlich gemeinnützige Zwecke?”* [17]. Цими питаннями політик апелює до аудиторії, маніпулюючи її страхами (перед пандемією, холодною зимою та іншими проблемами). Опозиційні політики часто критикують владу і за рахунок риторичних питань немов би закликають весь народ приєднатися до цієї критики. Проте часто це просто маніпулювання, оскільки питання сформульовані так, що не можна відповісти інакше навіть тим, хто не згоден.

Висновки з дослідження. Отже успішний політик повинен знати закони і засоби риторики і користуватися ними. Риторичні фігури та тропи не лише роблять політичну мову більш емоційною і полемічною, а й слугують основній мети політичного дискурсу – персуазивній. Завдяки ним політики закликають аудиторію до дій, переконують у правильності власних позицій, іноді маніпулюють масовою свідомістю. Німецькі політики використовують мовні і немовні засоби спілкування з аудиторією і всі засоби переконання: етос, пафос і логос.

На лексичному рівні політики-ритори використовують велику кількість професійних термінів, нейтральну лексику, об'єднуваний займенник *“wir”*. Щоб уникнути монотонності нейтральну розмовну лексику прикрашають тропами, такими як епітет, гіпербола, порівняння. Але найбільшу реакція аудиторії викликають вдало дібрані метафори та метонімії різних видів.

Найбільше риторичних фігур в сучасному німецькому політичному дискурсі були виявлені на рівні синтаксису: різні види повторів інверсії, полісиндетон, паралелізм, пролепис, риторичні запитання тощо. Всі вони викликають різні емоції в аудиторії, але слугують одній цілі – переконанню.

Проте політичні цілі, тематика як і риторичні засоби переконання постійно змінюються і сучасний політичний дискурс ще неодноразово стане предметом **подальших наукових розвідок**.

Література:

1. Алексієвць О. М. Історія та сучасність політичної лінгвістики. Україна – Європа – Світ : міжнародний збірник наукових праць. Тернопіль : ТНПУ, 2012. Вип. 9. С. 248–255.
2. Баранов А. Н., Казакевич Е. Г. Парламентские дебаты: традиции и новации. М. : Знание, 1991. 64 с.
3. Сорокин Ю. А. Политический дискурс: попытка истолкования понятия // Политический дискурс в России. М. : НИОПИК, 1997. С. 57–62.
4. Клименко І. В. Теоретичні засади лінгвістичного аналізу політичного дискурсу. *Лінгвістичні студії*. Донецьк : ДонНУ, 2009. Вип. 19. С. 182–186.
5. Славова Л. Л. Мовна особистість політика: когнітивно-дискурсивний аспект : монографія. Житомир : ЖДУ ім. І. Франка, 2010. 358 с.
6. Rede von Bundeskanzlerin Dr. Angela Merkel. URL: <https://www.bundesregierung.de/breg-de/service/bulletin/rede-von-bundeskanzlerin-drangela-merkel-797168> (Last accessed: 7.07.2022).
7. Bessere Zeiten. Wagenknechts Wochenschau. URL: <https://www.sahra-wagenknecht.de/de/article/3187.datenchaospflegenotstand-lauterbach-mutante-warum-andere-laender-vielentspannter.html> (Last accessed: 30.06.2022).
8. Wir verdreifachen die Geschwindigkeit beim Ausbau der erneuerbaren Energien. URL: <https://www.bundesregierung.de/breg-de/themen/klimaschutz/novellierung-des-eeg-gesetzes-2023972> (Last accessed: 23.07.2022).
9. Lotko E. Kapitoly ze současné rétoriky. Olomouc : FF UP, 2004. 202 s.
10. Die Bundeskanzlerin Presse-und Informationsamt der Bundesregierung, Elektronische Ressource. 2021. 2 S. URL: <https://www.bundeskanzlerin.de/bkin-de/aktuelles> (Last accessed: 28.06.2022).
11. Verloren im Neuland. URL: <https://www.wiwo.de/politik/deutschland/olaf-scholz-auf-der-re-publica-verloren-im-neuland/28413094.html> (Last accessed: 18.07.2022).
12. Focus Hrsg. Robert Schneider. Berlin : Hubert Burda Media, Elektronische Ressource. 2021. 3 S. URL: www.focus.de
13. Scholz' TV-Ansprache. URL: <https://www.tagesspiegel.de/politik/scholz-tv-ansprache-der-kanzler-erklaert-seine-politik-der-vier-grundsätze-im-ukraine-krieg/28316064.html> (Last accessed: 20.07.2022).
14. Rede von Bundestagspräsidentin Bärbel Bas. URL: <https://www.bundestag.de/parlament/praesidium/reden/2022/20220430-892392> (Last accessed: 18.07.2022).
15. F. W. Steinmeier Dank an US-Streitkräfte in Deutschland. URL: <https://www.bundespraesident.de/SharedDocs/Reden/DE/Frank-Walter-Steinmeier/Reden/2022/07/220713-Besuch-US-Streitkraefte.html> (Last accessed: 28.06.2022).
16. Rede von Bundeskanzler Olaf Scholz am 19. Januar 2022. URL: <https://www.bundesregierung.de/breg-de/service/bulletin/rede-von-bundeskanzler-olaf-scholz-1999544> (Last accessed: 03.07.2022).
17. Kommentar von Sahra Wagenknecht, am 06.12.2019. URL: <https://www.sahra-wagenknecht.de/de/article/2914.attacke-auf-attacwas-sind-eigentlich-gemeinnutzige-zwecke.html> (Last accessed: 30.06.2022).

Voloshuk V. The use of rhetorical figures and tropes in German political discourse

Summary. This article examines political discourse through the prism of its rhetorical influence. After all, it is the mastery of the rhetorical means that helps politicians achieve their goals. Since political discourse is ideological, its main purpose is persuasive – persuasion and incitement to action. Political forces shape public opinion. To achieve this goal, political use both verbal and non-verbal means (mimics, gestures, symbols). Successful politicians use all three rhetorical devices of persuasion: ethos, logos, and pathos, that is, they appeal to authority, emotion, and logic. In order to make an impression on the audience, the speaker must not only possess professional terminology, but also be able to decorate his speech with rhetorical means – various rhetorical figures and tropes. All of them are an emotional deviation from the neutral norm, which stimulate the listener's attention and increase the tension of the speech.

Emotionally neutral terms mainly appear in political speeches at the semantic level. The most commonly used groups of political terms are the following: administrative-political vocabulary, which includes: nomenclature names of persons, races, names of departments, bodies, institutions, territories, names of political movements, political parties; nominations of state-territorial systems, signs and symbols of the country, forms of state power, forms of government and political regimes; names of ethnic communities.

Among tropes, metaphor and metonymy are most often used in political speeches, often with an ironic purpose. At the syntactic level, the arsenal of rhetorical figures is richer. In the speeches of German politicians, you can find various types of repetition: anaphora, epiphora, grammatical parallelism, as well as prolepsis and polysyndetic sentences. Due to the fact that the order of words in the German sentence is established, various inversions and violations of the order of words are a connotative and emotional addition. Frequent rhetorical questions seem to dialogue a monologue, address the audience, although they do not require an answer.

Key words: political discourse, persuasive purpose, logos, ethos, pathos, rhetorical figures, tropes, repetition, inversion, rhetorical question.